

Kraków, dn. 20.01.2020 r.

PROTOKÓŁ

posiedzenia **Komisji Habilitacyjnej**, powołanej w dniu 8 października 2019 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 18a ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005 r., nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2011 r., nr 84, poz. 455), zwanej dalej Ustawą, oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 30 października 2015 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 10.11.2015 r., poz.1842), a także kolejnego rozporządzenia Ministra (Dz. U. z 2016 r., poz. 1586) **w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Marzeny Błasiak-Tytuły w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo**

W dniu 20.01.2020 r. w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie przy ul. Podchorążych 2 zebrała się Komisja Habilitacyjna w składzie:

prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld, UJ (Przewodnicząca Komisji), **dr hab. Halina Pawłowska-Jaroń**, UP Ssekretarz Komisji), **prof. dr hab. Władysław Miodunka**, emerytowany prof. UJ (Recenzent), **dr hab. Ewa Czaplewska**, UG (Recenzent), **dr hab. Marta Szymańska**, UP, (Recenzent), **prof. dr hab. Maciej Mączyński**, UP, (Członek Komisji), **dr hab. Agata Małyśka**, UMCS (Członek Komisji).

Posiedzenie Komisji Habilitacyjnej otworzyła przewodnicząca Prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld, która przedstawiła sylwetkę Habilitantki oraz przypomniała zasady procedowania Komisji według obowiązującej ustawy o stopniach i tytule naukowym. Przedmiotem szczegółowej dyskusji był autoreferat dr Marzeny Błasiak-Tytuły, trzy recenzje Jej naukowego dorobku oraz opracowane na piśmie opinie pozostałych Członków Komisji. Tytułem wprowadzenia stwierdzono, że wszystkie recenzje sporządzone w tym przewodzie habilitacyjnym spełniają kryteria wskazane w ustawie i że **wszystkie przedstawiają pozytywną ocenę dorobku naukowego Habilitantki.**

Recenzenci dokonali charakterystyki dorobku Habilitantki w ujęciu ilościowym. Prof. Marta Szymańska wskazuje, że „na dorobek podoktorski Pani M. Błasiak-Tytuły składają się 2 monografie, 8 artykułów, 24 teksty w monografiach wieloautorskich, 4 (współ)redagowane tomy prac i 1 recenzja. Prof. Ewa Czaplewska stwierdza, iż „do druku zostało przyjętych pięć kolejnych tekstów”. Prof. Władysław Miodunka zwraca uwagę na ogromną konsekwencję prac badawczych Habilitantki, ich analiza „pokazuje stałe pogłębianie tematyki kontaktów językowych polsko-angielskich: od zapożyczeń angielskich w polszczyźnie młodzieży, przez dwujęzyczność dorosłych Polaków migrujących do Wielkiej Brytanii, aż do bilingwizmu ich dzieci, mówiących po polsku i po angielsku, rozwijających się zgodnie z normą albo wykazujących zaburzenia. Trzeba powiedzieć, że każdy etap w tym rozwoju oznacza przejście zdobyty z etapu poprzedniego i rozwinięcie ich o analizę zjawisk nowych, dotąd albo nie opisywanych, albo nie opisywanych w taki sposób, jak czyni to Habilitantka. Takie postępowanie zapewnia kolejnym pracom oryginalność i pozycję nowości w językoznawstwie polskim”.

Recenzenci zwrócili uwagę na szeroki zakres zainteresowań naukowych Habilitantki. Prof. M. Szymańska pisze: „Warto dodać, że Habilitantka nie zamykała się w kręgu wskazanej wcześniej problematyki, podejmując także inne tematy, np. związane z terapią osób starszych, a nawet wykraczając poza obszar swoich logopedycznych i terapeutycznych zainteresowań, opisując komunikację językową typową dla Facebooka, badając leksykę studenckiego socjolektu w baśni „Czerwony Kapturek”, czy sięgając w przeszłość do XVII-XVIII w. leksyki prawnej w odniesieniu do przestępczości na wsi.” Prof. E. Czaplewska docenia również fakt, iż Habilitantka „w zakres swoich zainteresowań naukowych włączyła także profilaktykę logopedyczną w sytuacji dwu- i wielojęzyczności”. Prof. Agata Małyńska zwraca uwagę na fakt, że przedstawiony do oceny dorobek jest „znaczący, bogaty i różnorodny tematycznie, podejmujący problematyką lingwistyczną i logopedyczną. Łącząc te dwa obszary badawcze Autorka zwraca uwagę na potrzebę rozwoju logopedii zorientowanej na dwujęzyczność, a Jej publikacja, wskazana do oceny w postępowaniu habilitacyjnym, jest niezwykle cennym wkładem w rozwój wiedzy na temat zjawisk bilingwizmu i wielokulturowości oraz problemów dzieci dwujęzycznych z polskim zapleczem kulturowym”.

Ocena osiągnięcia naukowego

Wskazaniem przez Habilitantkę osiągnięciem stanowiącym podstawę dopuszczającą do wszczęcia postępowania habilitacyjnego jest monografia zatytułowana *Mowa dzieci*

dwujęzycznych. Norma i zaburzenia, wydana w roku 2019 nakładem Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (ISBN: 978-83-8084-289-2) i wydawniczo zrecenzowana przez dr hab. Małgorzatę Rutkiewicz-Hanczewską, prof. UAM oraz dr hab. Alinę Maciejewską, prof. UPH.

Recenzenci pozytywnie oceniwszy monografię Dr Marzeny Błasiak-Tytuły uznali, że spełnia wymogi osiągnięcia naukowego w rozumieniu art. 16 ust.2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 30 października 2015 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 10.11.2015 r., poz.1842).

Prof. Ewa Czaplewska rozpoczyna ocenę monografii od stwierdzenia: „ (...) sam wybór tematu badań zasługuje na uznanie. Rosnąca liczba dzieci wychowywanych w dwu- i wielokulturowych rodzinach, wzrastające zjawiska migracyjne, a także reemigracyjne wymagają nowych, rzetelnych badań, które dałyby specjalistom – logopedom, pedagogom i psychologom wiedzę i narzędzia potrzebne w procesie wspomaganie rozwoju dzieci dwujęzycznych. W Polsce wciąż jeszcze brakuje publikacje, które ukazywałyby wyniki badań prowadzonych z udziałem dwujęzycznych osób z polskim zapleczem kulturowym”. Prof. Władysław Miodunka dodaje, iż „Poruszenie tego tematu na pewno z uznaniem przyjmą rodzice tych dzieci nie tylko z Wielkiej Brytanii, ale także z USA, Kanady, Niemiec, Austrii, Francji, Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Irlandii, Norwegii i Szwecji, gdyż organizacje nauczycielskie z tych krajów domagają się szkoleń kadry w tym zakresie oraz spotkań fachowców polskich z rodzicami z ich terenu. Dr M. Błasiak-Tytuła jest pierwszą osobą w Polsce, która może kompetentnie mówić na ten temat, korzystając nie tylko z wiedzy na temat bilingwizmu i zaburzeń językowych, ale także na podstawie wyników własnych badań, dobrze skonstruowanych metodologicznie, starannie przeprowadzonych i udokumentowanych, dostępnych dla wszystkich zainteresowanych w jej publikacji. (...) **Współczesna polska logopedia – poza podejmowanymi dotąd problemami – powinna się zajmować także bilingwizmem dzieci polskich mieszkających poza granicami kraju, mówiących dwoma językami i dotkniętych różnymi zaburzeniami językowymi. Podstawową dla tej problematyki, dla logopedii zorientowanej na dwujęzyczność pracą ma szansę stać się odtąd monografia M. Błasiak-Tytuły**”.

Z kolei Prof. Marta Szymańska stwierdza, że „przeprowadzone badania potwierdziły przewidywania Habilitantki dotyczące poziomu skomplikowania działań diagnostycznych w przypadku dzieci nabywających dwa różne systemy językowe. Przedstawione badania są jednocześnie przykładem tego, w jaki sposób, z użyciem jakich narzędzi i w odniesieniu do jakich obszarów powinna być prowadzona diagnoza, aby była rzeczywistym wsparciem dla dziecka i jego rodziny oraz podstawą planowania dalszej terapii”.

Równie wysoko ocenili monografię Pani Prof. Agata Małyska i Pan Prof. Maciej Mączyński, pełniący funkcje członków Komisji. Wyrażone na piśmie opinie są załącznikami do protokołu. Prof. M. Mączyński podkreśla, że „procedury opisane w pracy oraz sposób ich prowadzenia pokazują, iż p. Marzena Błasiak-Tytuła umiejętnie rozpoznaje problemy dzieci dwujęzycznych, dzięki czemu właściwie formułuje problem naukowy, dobiera trafne narzędzia, które pozwalają jej ów problem rozwiązać”.

W przedłożonych Komisji recenzjach pojawiają się także nieliczne uwagi. Dotyczą one:

- doboru materiału językowego w badaniu i porównaniu kompetencji obu języków – Autorka dokonała wyboru wg kryterium frekwencji użycia w polszczyźnie,
- braku analiz statystycznych, których brak wymusza bardzo ostrożne podejście do autorskich interpretacji, głównie dotyczących różnic w obu grupach badawczych,
- różnicowania, czy raczej jego braku w przypadku alalii, specyficznego zaburzenia językowego (SLI), rozwojowego zaburzenia języka (DLD) czy alalii prolongaty.

Reasumując: pomimo kilku krytycznych uwag fragmenty recenzji i opinii, dotyczące osiągnięcia stanowiącego podstawę do wszczęcia postępowania habilitacyjnego, są jednoznacznie pozytywne.

Inne formy i przejawy aktywności naukowej

Recenzenci oraz członkowie Komisji podkreślają aktywność dr Marzeny Błasiak-Tytuły jako autorki monografii, artykułów naukowych, redaktorki prac zbiorowych oraz referentki na konferencjach o statusie międzynarodowym oraz na konferencjach krajowych, gdzie referowała swoje osiągnięcia naukowe i praktyczne.

Pozycją wyróżniającą się w pozostałym dorobku naukowym – zdaniem Prof. W. Miodunki - jest monografia doktorska M. Błasiak *Dwujęzyczność i ponglish. Zjawiska językowo-kulturowe polskiej emigracji w Wielkiej Brytanii* (2011). (...) praca odnosi się do

najnowszej (poakcesyjnej) polskiej migracji do Wielkiej Brytanii. Przedmiotem analizy uczyniła ona dwa zjawiska: 1) *dwujęzyczność polsko-angielską najmłodszej polskiej migracji*; 2) *ponglis*, czyli mieszany (polsko-angielski) kod językowy, który zyskuje coraz większe rzesze użytkowników na Wyspach (Błasiak 2011: 8). W wyniku przeprowadzonych w latach 2007-2009 badań dwujęzyczności zbiorowej (128 osób) i indywidualnej (6 osób) polskich migrantów na Wyspach autorka doszła do wniosku, że w Wielkiej Brytanii mamy do czynienia z nie zrównoważoną dwujęzycznością polsko-angielską, w której językiem dominującym jest polszczyzna, a język angielski występuje jako język drugi funkcjonalnie, choć to jego znajomość jest stale doskonała głównie w pracy lub w szkole (na studiach), ale także w kontaktach z Brytyjczykami”.

Prof. Marta Szymańska podkreśla, iż „książka dr M. Błasiak-Tytuły jest niewątpliwie ważną pozycją w badaniach nad językami powstającymi na styku języków i kultur i choć nie brakuje artykułów dotyczących tego tematu, jest to bodajże jedyna publikacja książkowa opisująca tę problematykę w odniesieniu do styku polszczyzny i angielszczyzny w Wielkiej Brytanii”.

Profesor Marta Szymańska podkreśla, aktywność Habilitantki związaną z redagowaniem prac naukowych - jest współredaktorką 4 monografii wieloautorskich: *Język w środowisku wiejskim*. T. 2, Gwara, społeczeństwo, kultura (2014); *Nowa logopedia. Rozumienie – diagnoza i terapia* (2015); *Neurologopedia. Neurobiologiczne podstawy wczesnej terapii zaburzeń rozwojowych*, T. 1 (2018); *Neurologopedia. Glottodydaktyka i logopedia z perspektywy neurobiologicznej*, T. 2 (2018). Dr M. Błasiak-Tytuła „wystąpiła na 9 międzynarodowych konferencjach naukowych, organizowanych przez krajowe (m.in. Uniwersytet Pedagogiczny, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Opolski) ośrodki akademickie a także ośrodki zagraniczne – Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych w Norymberdze. udziela się także w towarzystwach naukowych.(...) Jest członkiem Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego oraz Polskiego Towarzystwa Logopedycznego. W latach 2014-2018 pełniła funkcję przewodniczącej Zarządu Małopolskiego Oddziału PTL, a obecnie jest jego wiceprzewodniczącą. Od 2015 roku Habilitantka jest redaktorem naczelnym czasopisma „Nowa Logopedia”, wydawanego przez Małopolski Oddział Polskiego Towarzystwa Logopedycznego”. Prof. Agata Małyńska zwraca także uwagę na sprecyzowane plany badawcze dr M. Błasiak-Tytuły, które „pokazują potrzebę dalszego pogłębiania tematyki, stanowiącej przedmiot Jej zainteresowań.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Działalność dydaktyczna i organizacyjna Habilitantki została wysoko oceniona przez recenzentów. Prof. Marta Szymańska podkreśla, że „Pani Marzena Błasiak-Tytuła może pochwalić się dużą aktywnością w zakresie popularyzowania wiedzy i dobrych praktyk w odniesieniu do dzieci z różnego typu zaburzeniami. W latach 2014-2019 wygłosiła 17 wykładów dla nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli (m.in. w Wieliczce, Marszowicach, Krakowie), logopedów, neurologopedów, terapeutów i rodziców (m.in. w Warszawie, Zakopanem, Poznaniu) w kraju, a także 1 wykład w Stanach Zjednoczonych, dla nauczycieli uczących w Chicago. Wykłady dotyczyły m.in. problemów dwujęzyczności (co potwierdza stale zainteresowanie Habilitantki tematyką rozwiniętą w książce będącej podstawą postępowania habilitacyjnego), terapii dzieci z zaburzeniem dyslalii, zespołem Aspergera, autyzmem czy na temat procesów związanych z uczeniem się, a mających swoje umocowanie w neuronaukach. W obszarze działalności popularyzatorskiej mieści się także ekspercki udział w audycjach Radia Kraków”.

Prof. Władysław Miodunka zwraca uwagę, że Dr Marzena Błasiak-Tytuła „do końca roku 2018/2019 wypromowała ona 57 prac licencjackich i 25 magisterskich na kierunku filologia polska, specjalność logopedia. W tym czasie była też recenzentką 50 prac przygotowanych na specjalności logopedycznej. Habilitantka była także promotorem pomocniczym mgr Urszuli Maurer, która obroniła swą pracę doktorską 7 marca 2019 .”

„Jeśli chodzi o współpracę międzynarodową, - pisze dalej Prof. W. Miodunka - chcę zwrócić uwagę, że cała jej praca naukowa, w tym program badawczy zrealizowany w latach 2014-2018 w Wielkiej Brytanii, jest oparta na takiej współpracy i takiej współpracy służy. Udział w konferencjach międzynarodowych jest tylko dodatkiem do pracy u podstaw, jaką stanowi badanie polskich dzieci dwujęzycznych w Wielkiej Brytanii”.

Prof. Ewa Czaplewska zwraca uwagę na fakt, iż Habilitantka prowadzi zajęcia na studiach licencjackich, magisterskich, podyplomowych, a także w Studium Nauki Języka Polskiego Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, m. in. z przedmiotów: *Dydaktyka postępowania logopedycznego*, *Lingwistyczna analiza tekstu zaburzonego*, *Warsztat pracy logopedy i glottodydaktyka*, *Bilingwizm w ujęciu logopedycznym i in.* a w ramach obowiązków organizacyjnych w latach 2011-2017 pełniła funkcję kierownika Studium Nauki Języka Polskiego Uniwersytetu Pedagogicznego”.

Konkluzje recenzji i opinii

Zarówno Recenzenci, jak i Członkowie Komisji formułują w konkluzjach pozytywne opinie w sprawie nadania Dr Marzenie Błasiak-Tytule stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

W czasie dyskusji nie sformułowano dodatkowych opinii, deklarując podtrzymanie ocen dorobku zawartych w recenzjach i pisemnych opiniach Członków Komisji.

Kolejnym punktem posiedzenie Komisji było głosowanie w trybie jawnym nad uchwałą Komisji, zawierającą opinię w sprawie nadania Pani Doktor Marzenie Błasiak-Tytule stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

Wyniki głosowania: 7 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i wstrzymujących się.

Wyniki głosowania uprawniają do stwierdzenia, iż Komisja wyraża jednoznacznie pozytywną opinię w przedmiotowej sprawie.

Po podjęciu przez Komisję wspomnianej wyżej Uchwały posiedzenie zakończono.

Przewodnicząca Komisji: **prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld**

Sekretarz Komisji: **dr hab. Halina Pawłowska-Jaroń**

Recenzent: **prof. dr hab. Władysław Miodunka**

Recenzent: **dr hab. Ewa Czaplewska**

Recenzent: **dr hab. Marta Szymańska**

Członek Komisji: **prof. dr hab. Maciej Mączyński**

Członek Komisji: **dr hab. Agata Małyśka**

Kraków, 20.01.2020

UCHWAŁA

Komisji Habilitacyjnej, powołanej w dniu 8 października 2019 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów na podstawie art. 18a ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005 r., nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2011 r., nr 84, poz. 455, Dz. U. z 2015 r., poz. 1842, Dz. U. z 2016 r., poz. 1586) w sprawie przeprowadzenia wszczętego 27 marca 2019 r. postępowania habilitacyjnego dr Marzeny Błasiak-Tytuły w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie *językoznawstwo*

Komisja, działając zgodnie z ww. Ustawą, w oparciu o rozporządzenie MNiSzW z 26 X 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z dnia 30 IX 2016 roku, poz. 1586), na posiedzeniu 20 stycznia 2020 r., w którym uczestniczyło 7 członków Komisji, opierając się na opiniach recenzentów i przygotowanych na piśmie opiniach członków Komisji, uznała, że przedstawiona przez dr Marzenę Błasiak-Tytułę praca, stanowiąca osiągnięcie naukowe uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, a więc monografia autorska pt. *Mowa dzieci dwujęzycznych. Norma i zaburzenia*, jak również opisana w autoreferacie aktywność naukowa po otrzymaniu stopnia doktora, mają charakter wskazanego w Ustawie znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej (językoznawstwo) oraz istotnej aktywności naukowej.

W głosowaniu jawnym z wynikiem 7 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się” Komisja podjęła uchwałę, w której wyraża **jednogłośnie pozytywną opinię w sprawie nadania Pani Doktor Marzenie Błasiak-Tytułe stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.**

Przewodnicząca Komisji: **prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld**

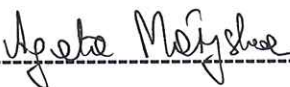
Sekretarz Komisji: **dr hab. Halina Pawłowska-Jaroń**

Recenzent: **prof. dr hab. Władysław Miodunka**

Recenzent: **dr hab. Ewa Czaplewska**

Recenzent: **dr hab. Marta Szymańska**

Członek Komisji: **prof. dr hab. Maciej Mączyński**

Członek Komisji: **dr hab. Agata Malyska**-----

Uzasadnienie

Wszyscy recenzenci wyrazili pozytywną opinię o dorobku naukowym, dydaktycznym, popularyzatorskim i organizacyjnym Habilitantki. Pozostali członkowie Komisji przyłączyli się do tej oceny w sformułowanych na piśmie i dołączonych do protokołu wypowiedziach oceniających całokształt działalności zawodowej dr Marzeny Błasiak-Tytuły. Stwierdzono, że dorobek ten został w znaczącym stopniu pomnożony po doktoracie, pogłębiony merytorycznie i udoskonalony metodologicznie. Komisja nie miała też wątpliwości, że wskazana jako podstawa habilitacji monografia zatytułowana *Mowa dzieci dwujęzycznych. Norma i zaburzenia*, świadczy o bardzo dobrej znajomości prezentowanych przez Autorkę zagadnień, Jej sprawnościach analityczno-interpretacyjnych, a także umiejętności łączenia teorii z praktyką logopedyczną i stanowi cenne opracowanie podjętej problematyki. Pokazuje Autorkę jako dojrzałą i samodzielną badaczkę, konsekwentną w planowaniu i prowadzeniu badań naukowych.